

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 1 marca 2013 roku powódka Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna w J. wniosła o:

1) zakazanie pozwanemu A. W. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H. (...) w S. naśladowania produktów powódki poprzez produkcję i wprowadzanie do obrotu (w ramach własnego przedsiębiorstwa i za pośrednictwem innych podmiotów):

a) puszek elektroinstalacyjnych podtynkowych, szeregowych, sprzętowych \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym, bez wkrętów, z osłabieniami pod peszle w układzie prostokątnym i pod kątem 45° oraz okrągłymi osłabieniami pod rury i peszle \varnothing 20 mm,

b) puszek elektroinstalacyjnych podtynkowych, szeregowych, osprzętowych \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym, z wkrętami, z osłabieniami pod peszle w układzie prostokątnym i pod kątem 45° oraz okrągłymi osłabieniami pod rury i peszle \varnothing 20 mm,

c) pokryw sygnalizacyjnych do puszek podtynkowych \varnothing 60 mm, w kolorze pomarańczowym, z tzw. wąsami do oznaczenia miejsca osadzenia puszek,

d) opakowań kartonowych o wymiarach 390 mm x 290 mm x 390 mm, w kolorze białym na zewnątrz i beżowym wewnątrz, opatrzonych grafiką w kolorze pomarańczowym, przedstawiającą puszkę podtynkową szeregową,

2) zakazanie pozwanemu oznaczania:

a) puszek elektroinstalacyjnej podtynkowej, szeregowej, osprzętowej \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym - oznaczeniem handlowym stosowanym przez powódkę: „ (...)”,

b) puszek elektroinstalacyjnej podtynkowej, szeregowej, osprzętowej \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym, z wkrętami - oznaczeniem handlowym stosowanym przez powódkę: „ (...)”,

c) pokrywy sygnalizacyjnej do puszek podtynkowych \varnothing 60 mm, w kolorze pomarańczowym, z tzw. wąsami do oznaczenia miejsca osadzenia puszek - oznaczeniem handlowym stosowanym przez powódkę: „PS60”,

3) nakazanie pozwanemu, aby w terminie 2 tygodni od uprawomocnienia się wyroku wycofał z obrotu oraz zniszczył, wraz z opakowaniami, wszelkie wyprodukowane lub wprowadzone do obrotu wyroby - zarówno znajdujące się w posiadaniu pozwanego, jak i u pośredników, hurtowników, sprzedawców, a mianowicie:

a) puszek elektroinstalacyjne podtynkowe, szeregowy, osprzętowe \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym, bez wkrętów, z osłabieniami pod peszle w układzie prostokątnym i pod kątem 45° oraz okrągłymi osłabieniami pod rury i peszle \varnothing 20 mm, opatrzone na dnie puszek wewnątrz i na zewnątrz znakiem słowno-graficznym (...),

b) puszek elektroinstalacyjne podtynkowe, szeregowy, osprzętowe \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym, z wkrętami, z osłabieniami pod peszle w układzie prostokątnym i pod kątem 45° oraz okrągłymi osłabieniami pod rury i peszle \varnothing 20 mm, opatrzone na dnie puszek wewnątrz i na zewnątrz znakiem słowno-graficznym (...),

c) pokrywy sygnalizacyjne do puszek podtynkowych \varnothing 60 mm, w kolorze pomarańczowym, z tzw. wąsami do oznaczenia miejsca osadzenia puszek, opatrzonych znakiem słowno-graficznym (...),

d) opakowań kartonowych o wymiarach 390 mm x 290 mm x 390 mm, w kolorze białym na zewnątrz i beżowym wewnątrz, opatrzonych w kolorze pomarańczowym grafiką przedstawiającą puszkę podtynkową oraz logiem (...) i napisem: „puszki elektroinstalacyjne, podtynkowe; PK-60 łączone; głębokie”,

5) nakazanie pozwanemu, aby w terminie 2 tygodni od uprawomocnienia się wyroku zniszczył - w obecności przedstawiciela powódki - urządzenia i środki służące bezpośrednio do produkcji: puszek elektroinstalacyjnych podtynkowych szeregowych, osprzętowych \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym, z wkrętami i bez wkrętów, z osłabieniami pod peszle w układzie prostokątnym i pod kątem 45° oraz okrągłymi osłabieniami pod rury i peszle \varnothing 20 mm, pokryw sygnalizacyjnych do puszek podtynkowych \varnothing 60 mm, w kolorze pomarańczowym, z tzw. wąsami do oznaczenia miejsca osadzenia puszki, a także opakowań kartonowych o wymiarach 390 mm x 290 mm x 390 mm, w kolorze białym na zewnątrz i beżowym wewnątrz, opatrzonych w kolorze pomarańczowym: grafiką przedstawiającą puszkę podtynkową oraz logo (...) i napis: „puszki elektroinstalacyjne, podtynkowe; PK-60 łączone; głębokie”, tj:

- formy wtryskowe do produkcji wyżej opisanych wyrobów,

- klisze drukarskie do produkcji opakowań dla puszek podtynkowych,

5) nakazanie pozwanemu, aby w terminie 30 dni od uprawomocnienia się wyroku zamieścił w dziennikach: Gazeta (...) wydanie ogólnopolskie i „Rzeczpospolita” wydanie ogólnopolskie, a także w prasie branżowej: „Rynek instalacyjny”, (...) i (...), oświadczenia następującej treści:

„ P.P.H. (...) z siedzibą w S. przy ul. (...) przeprasza PRZEDSIĘBIORSTWO (...) S.A. w J. za działanie na jej szkodę poprzez: naśladowanie jej gotowych produktów, tj.: puszki podtynkowej szeregowej, osprzętowej \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, (o oznaczeniu handlowym PRZEDSIĘBIORSTWA (...) S.A.: „ (...))”; puszki podtynkowej szeregowej z wkrętami osprzętowej \varnothing 60 mm, o średnicy zewnętrznej 63 mm i głębokości 63 mm, (o oznaczeniu handlowym PRZEDSIĘBIORSTWA (...) S.A.: „ (...))”; pokryw sygnalizacyjnej do puszek podtynkowych \varnothing 60 mm z tzw. wąsami do oznaczenia miejsca osadzenia puszki (o oznaczeniu handlowym PRZEDSIĘBIORSTWA (...) S.A.: „PS60”); oznaczenie tych towarów unikalnymi symbolami stosowanymi przez PRZEDSIĘBIORSTWO (...) S.A. w J. („ (...))”, „ (...))” i „PS60”); wprowadzanie skopiowanych towarów do obrotu w opakowaniach mogących powodować u klientów błędne przekonanie co do pochodzenia od firmy PRZEDSIĘBIORSTWO (...) S.A. z siedzibą w J.”.

Nadto, powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że powstała w roku 1970 jako Spółdzielnia (...), a w roku 1998 została przekształcona w spółkę akcyjną. Od tego momentu przyjęto rynkowy sposób działania przedsiębiorstwa, stworzono nowoczesny dział handlowy nastawiony na rozwój i opracowywanie nowoczesnych produktów rynkowych, w tym m.in. puszek elektroinstalacyjnych. Do tej pory wszyscy producenci puszek elektroinstalacyjnych produkowali puszki w kolorze białym, pakowali towar w folię, a produkty oferowane były do sprzedaży przez hurtowników i pośredników w koszach. W hurtowniach dochodziło do pomieszania w tych samych koszach towarów różnych producentów - produktów powódki, wykonanych z wysokiej jakości tworzywa (poliamidu) oraz produktów wytworzonych przez innych producentów, którzy oferowali towar gorszej jakości. Aby odróżnić się od konkurencji i uniknąć wprowadzania klientów w błąd powódka, w roku 2003, wprowadziła nowe rozwiązania dotyczące puszek elektroinstalacyjnych - stworzyła 2 serie puszek w kolorze pomarańczowym (wersja standardowa) i niebieskim (puszki z niepalnego tworzywa tzw. samogasnącego). W latach 2008/2009 powódka wprowadziła w puszkach szeregowych innowacyjne rozwiązania konstrukcyjne, tj.:

- okrągłe osłabienia pod rury i peszle \varnothing 20 mm (wcześniej stosowano wyłącznie osłabienia elipsoidalne);

- osłabienia pod peszle w układzie prostopadłym (wcześniej były wzdłuż połączonych puszek) i pod kątem 45° - to specjalne innowacyjne rozwiązanie pozwala na wygodne podłączanie przewodów do puszek prowadzonych w układach prostokątnych. Żaden producent, ani w Polsce, ani nawet na terytorium Europy, nie stosował takiego rozwiązania.

Powódka od roku 2008/2009 produkuje i wprowadza do obrotu pod oznaczeniem handlowym PS60 pokrywy sygnalizacyjne z tzw. wąsami do oznaczania miejsca osadzenia puszek. Jeśli chodzi o opakowania, do czasu wprowadzenia przez powódkę opakowań kartonowych, wszyscy producenci puszek elektroinstalacyjnych podtynkowych pakowali swoje wyroby w przezroczystą folię. Od miesiąca marca 2007 roku produkowane przez powódkę puszki podtynkowe pakowane są po 110 sztuk do kartonów o wymiarach 390 mm x 290 mm x 390 mm, w kolorze na zewnątrz białym, wewnątrz beżowym. Wprowadzone przez powódkę rozwiązanie (mimo że zwiększało koszty wprowadzenia towaru do obrotu) wynikało z potrzeb zgłaszanych przez hurtowników, celem ułatwienia dystrybucji i dostępu do pojedynczych puszek przez sprzedawców lub klientów. Kartony opatrzone zostały nadrukiem w kolorze pomarańczowym: grafiką przedstawiającą puszkę podtynkową produkowaną przez powódkę, logiem powódki (...) S.A. oraz napisem: „puszki elektroinstalacyjne podtynkowe; szeregowe, głębokie”. Grafika została wykonana przez M. M., głównego specjalistę ds. marketingu powodowej Spółki. Pozostali producenci (oprócz powódki i pozwanego) do chwili obecnej oferują puszki podtynkowe pakowane w folię.

Pozwany wprowadza do obrotu produkty naśladujące wyroby powódki:

a) puszki elektroinstalacyjne podtynkowe, szeregowe, osprzętowe \varnothing 60 mm, o średnicy 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym bez wkrętów, z osłabieniami pod peszle w układzie prostopadłym i pod kątem 45° oraz okrągłymi osłabieniami pod rury i peszle \varnothing 20 mm,

b) puszki elektroinstalacyjne podtynkowe, szeregowe, osprzętowe \varnothing 60 mm, o średnicy 63 mm i głębokości 63 mm, w kolorze pomarańczowym z wkrętami, z osłabieniami pod peszle w układzie prostopadłym i pod kątem 45° oraz okrągłymi osłabieniami pod rury i peszle \varnothing 20 mm,

c) pokrywy sygnalizacyjne do puszek podtynkowych \varnothing 60 mm w kolorze pomarańczowym z tzw. wąsami do oznaczenia miejsca osadzenia puszek.

Puszki elektroinstalacyjne podtynkowe szeregowe wprowadzane są przez niego do obrotu w opakowaniach kartonowych o wymiarach 390 mm x 290 mm x 390 mm, w kolorze białym na zewnątrz i beżowym wewnątrz, opatrzonych w kolorze pomarańczowym: grafiką przedstawiającą puszkę podtynkową oraz logiem (...) i napisem: „puszki elektroinstalacyjne, podtynkowe; PK-60 łączone; głębokie”. Puszki te stanowią dokładne odwzorowanie produktów powódki - skopiowane zostały zarówno kolor puszek, tworzywo, jaki i konstrukcja puszek. Pozwany skopiował nie tylko innowacyjne rozwiązania techniczne wynalezione przez powódkę, ale także elementy obecnie nieznajdujące uzasadnienia technologicznego, jak np. prostopadłe osłabienia (o kształcie zaokrąglonym od góry). Co więcej, do wprowadzonych do obrotu 20.000 sztuk puszek podtynkowych z wkrętami pozwany użył wkrętów wyprodukowanych przez powódkę - w ilości 400 opakowań (40.000 sztuk), zostały one zamówione u pośrednika powodowej spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w J. w dniu 28 października 2012 roku i dostarczone (zgodnie z zamówieniem) na adres pozwanego w P.. Powódka zrealizowała powyższe zamówienie bezpośrednio na adres pozwanego, nie mając świadomości, w jakim celu pozwany zamówił produkt. Powódka podnosi, że możliwe jest zaprojektowanie i wykonanie puszek podtynkowej, szeregowej \varnothing 60 mm w sposób odróżniający od puszek zaprojektowanej i produkowanej przez powódkę.

Powódka zakupiła próbki wyrobów pozwanego. Część puszek elektroinstalacyjnych zawiera unikalne oznaczenia stosowane przez powódkę: (...) (dla puszek bez wkrętów) oraz (...) (dla puszek z wkrętami), a część nie zawiera takiego oznaczenia - zawiera jedynie ślad usunięcia (wytarcia) oznaczenia, które mogło mieć miejsce już po wezwaniu pozwanego do zaniechania wprowadzania do obrotu produktów naśladujących wyroby powódki. Nadto, gotowy produkt został przez pozwanego wprowadzony do obrotu w opakowaniu, które wprowadza klientów w błąd co do pochodzenia towaru.

Pozwany nie tylko użył kartonów o wymiarach takich samych jak opakowania stosowane przez powódkę (390 mm x 290 mm x 390 mm), ale także skopiował grafikę przedstawiającą puszkę podtynkową powódki. Skopiowana grafika bez wątplenia przedstawia puszkę podtynkową produkowaną przez powodową Spółkę - mimo że puszki obu stron są na pierwszy rzut oka identyczne, puszka produkowana przez powódkę zawiera dodatkowe oznaczenie \varnothing 20, widoczne na okrągłych osłabieniach. Mimo, że puszka oferowana przez pozwanego nie posiada oznaczenia \varnothing 20, grafika widoczna na opakowaniu zawiera ten element. Powyższe jest widoczne zarówno na załączonych do pozwu opakowaniach i puszkach podtynkowych powódki i pozwanego, a także na zamieszczonej fotografii puszki (...) oraz zdjęciach załączonych do pozwu. Zdaniem powódki, zastosowanie takiego opakowania nie jest uzasadnione względami technicznymi. Karton mieści 110 puszek podtynkowych, co jest rozwiązaniem niespotykanym - producenci starają się pakować swe produkty w opakowania zbiorcze zawierające „okrągłą” ilość produktów, zazwyczaj 100. Powódka produkuje i wprowadza do obrotu pokrywy sygnalizacyjne w przedstawionej powyżej formie od roku 2008/2009. Inni producenci na rynku nie oferują pokryw w takiej formie, a pozwany wprowadza pokrywy sygnalizacyjne pod oznaczeniem PS60 od roku 2012, naśladując tym samym produkt powódki i opatrując je oznaczeniem PS60, stosowanym przez powódkę.

(pozew k. 2-27)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 7.200,00 złotych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany podniósł, że puszka elektroinstalacyjna (podtynkowa) stanowi osprzęt instalacyjny służący do ochrony połączeń elektrycznych przewodów instalacji elektrycznej oraz do montażu osprzętu (np. gniazd elektrycznych). Zarówno powódka, jak i pozwany prowadzą działalność gospodarczą polegającą na produkcji oraz wprowadzaniu do obrotu puszek elektroinstalacyjnych. Ze względów bezpieczeństwa i pożądanej w tej dziedzinie standaryzacji produktów, w stosunku do puszek elektroinstalacyjnych i pokryw do nich wydana została norma Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 19 grudnia 1997 roku, która określa wytyczne, jakie spełniać muszą wskazane wyżej towary. Zasada wyrażona w art. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej stanowi wyraz przewidzianej w art. 20 Konstytucji RP zasady wolności działalności gospodarczej. Oczywiście zasada swobody działalności gospodarczej nie jest absolutna, ograniczają ją chociażby przepisy wprowadzające możliwość uzyskania monopolu na wykorzystanie danego dobra własności przemysłowej, takiego jak znak towarowy, patent czy też wzór przemysłowy. Wskazać jednak należy, że w niniejszej sprawie, powódka nie przywołuje jako podstawy roszczeń żadnego uzyskanego formalnie prawa. Zgodnie z art. 17 w/w ustawy: przedsiębiorca wykonuje działalność gospodarczą na zasadach uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów. Przepis ten podkreśla obowiązek przedsiębiorcy wywołany przez jego współistnienie na rynku obok innych przedsiębiorców - poszanowania zasad uczciwej konkurencji. Powszechnie w orzecznictwie i doktrynie wskazuje się przy tym, że konkurencja jest zjawiskiem pożądanym, gdyż prowadzi do zwiększenia atrakcyjności towarów i usług, daje konsumentowi ich wybór i wpływa na ich niższą cenę. W uchwale z 10 stycznia 1990 roku (III CZP 97/89) Sąd Najwyższy przyjął, że wszelkie wyłączenia lub ograniczenia zasady wolności gospodarczej mogą wynikać tylko z wyraźnego przepisu ustawy lub wydanego na podstawie ustawy. W razie braku takich przepisów szczególnych należy przyjąć domniemanie na rzecz wolności gospodarczej. Niewątpliwe strony niniejszego postępowania pozostają ze sobą w stosunku konkurencji. Zaznaczyć jednak należy, że całkowicie dozwolone jest podejmowanie działalności gospodarczej w sektorze, w którym wcześniej inny przedsiębiorca odniósł ekonomiczny sukces. Zjawisko jest to wręcz naturalne (bardzo często nowy produkt, który zaspokaja potrzebę konsumentów zaczyna być produkowany przez konkurencyjnych przedsiębiorców, o ile nie chronią go wyłączne prawa własności przemysłowej). Argument powódki, zgodnie z którym pozwany stosuje kolor pomarańczowy celem wywołania u odbiorców pomyłki jest całkowicie chybiony. Zgodnie bowiem z normą Polskiego Komitetu Normalizacyjnego PN-E- (...):1997, zaleca się znakowanie puszek wykonanych z materiału niesamogasnącego przez barwienie w masie na kolor pomarańczowy. Taki właśnie charakter posiadają puszki elektroinstalacyjne pozwanego. Podobieństwo w tym zakresie jest zatem prostą konsekwencją stosowania istniejących norm, a nie chęcią wywołania błędu u kupujących. Jeśli chodzi o pokrywy sygnalizacyjne i ich „wąsy”, to zdaniem pozwanego element ten nie ma na celu odróżnienia produktów,

ani podniesienia ich walorów estetycznych, ale ma swoją funkcję – oznacza miejsce osadzenia puszki. Jest to zatem element, którego wykorzystanie nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji. Rozwiązanie to nie jest chronione patentem, prawem ochronnym na wzór użytkowy, czy też prawem z rejestracji wzoru przemysłowego. W związku z tym nie istnieje podstawa prawna do zakazania jego stosowania. Warto wskazać, że wykorzystywane jest ono od dawna przez producentów na całym świecie. Co więcej, pokrywy stron postępowania różnią się od siebie ułożeniem ząbków na ich obwodzie. W przypadku pokrywy pozwanego wycięcia na obwodzie pokrywy mają kształt kolisty, natomiast pokrywa powódki ma kształt trójkątny. Powstające w ten sposób „ząbki” są większe w przypadku pokrywy powódki. Pokrywy różnią się także z uwagi na wyraźne i trwałe ich oznaczenia znakami handlowymi. Nadto, skoro jak twierdzi sama powódka, okrągłe osłabienia pod peszle są innowacyjnym rozwiązaniem konstrukcyjnym i nie są chronione żadnym wyłącznym prawem, to nic dziwnego, że pozwany postanowił zastosować je w swych puszkach. Nawiasem mówiąc nie tylko strony niniejszego postępowania stosują to rozwiązanie, obecne jest ono również u producenta – (...) sp. z o.o. Okrągłe prostopadłe osłabienia pod rury i peszle były stosowane przez spółkę (...) co najmniej od roku 2007 (a zatem rok wcześniej niż powódka), co wynika z daty zgłoszenia wzoru przemysłowego do rejestracji w Urzędzie Patentowym RP. Nieprawdą jest zatem, jakoby było to unikalne rozwiązanie stosowane wyłącznie przez powódkę. Pozwany podkreślił, że omawiana cecha jest podyktowana funkcjonalnością puszek. W zakresie funkcji prostopadłych osłabień zaokrąglonych do góry, stanowisko powódki jest niekonsekwentne - raz stwierdza ona, że stanowią rozwiązanie innowacyjne, po czym twierdzi ona coś zupełnie przeciwnego. Zdaniem pozwanego, element ten ma funkcjonalne znaczenie, pozwala wyczuć miejsca, w których tworzywo jest osłabione i pozwala je wypchnąć, w zależności od potrzeb. Poza tym, pozwany podniósł, że nie ma pojęcia, z jakiego materiału powódka wytwarza swoje puszkę elektroinstalacyjne i pokrywy. Powódka w żaden sposób nie udowodniła, by pozwany stosował ten sam materiał. Pozwany zaprzecza tym okolicznościom. Zarzut powódki jest przy tym o tyle kuriozalny, że nie istnieje żaden zakaz używania dostępnych na rynku materiałów. Nie istnieje żadne prawo czy norma prawna która dawałaby powódce wyłączność na wykorzystanie danego tworzywa. Co więcej, analizowane produkty muszą spełniać określone wymagania przewidziane w normach Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, a zatem być sporządzone z odpowiedniego materiału. Powódka podaje, że pozwany dokonywał zakupu wkrętów do instalacji własnych puszek, a następnie dokonał ich odsprzedaży. Zupełnie nie wiadomo jak w ten sposób miałyby dojść do naruszenia interesów ekonomicznych powódki, skoro w układzie tym pozwany zadziałał jako dystrybutor - w interesie powódki. Niezwykle ważną okolicznością w niniejszej sprawie jest też to, że każda puszkę elektroinstalacyjna oraz pokrywa, a także opakowania, w jakich są one wprowadzane do obrotu, są bardzo wyraźnie oznaczone trwałym znakiem towarowym słowno graficznym (...). Oznaczenie to jest widoczne i pozwala w łatwy sposób odróżnić każdy towar pozwanego od towarów powódki. Tymczasem oznaczenie producenta ma podstawowe znaczenie dla oceny istnienia przesłanki przypisania czynu nieuczciwej konkurencji. Na opakowaniach zaprezentowanych przez powódkę znajduje się wyraźne wskazanie nazw obydwu producentów, całkowicie uniemożliwiające pomyłkę konsumentów. Pozostałe elementy opakowania są całkowicie informacyjne: przedstawiają wizerunek puszek (różniący się w pewien sposób na obydwu opakowaniach - na opakowaniu powódki wizerunek ten jest ciemniejszy), a ponadto opis produktu. Pozwany i powódka stosują opakowania zbiorcze, mieszczące w sobie 110 puszek. Trudno uznać, by pozwany w ten sposób naruszył interes powódki. Powódka nie ma wyłączności na stosowanie opakowań o określonej ilości puszek elektroinstalacyjnych, tym bardziej, że pozwany dostrzega gospodarczy sens stosowania opakowania zawierającego kilka sztuk towaru ponad liczbę 100 (ma on pozytywne odzwierciedlenie dla sprzedaży). W kontekście powyższego nie sposób twierdzić, by doszło do czynu nieuczciwej konkurencji. W szczególności podkreślić trzeba istniejące różnice między porównywanymi towarami, funkcjonalny charakter cech wspólnych dla towarów, a także wyraźne i trwałe oznaczenie pozwanego jako producenta na towarach i opakowaniach towarów, jakie wprowadza on do obrotu.

(odpowiedź na pozew k. 115-132)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna w J. w obecnej formie prawnej została wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 2 sierpnia 2001 roku pod numerem (...). Przedmiotem jej działalności jest m.in. produkcja opakowań z tworzyw sztucznych, produkcja:

elementów elektronicznych, elektronicznego sprzętu powszechnego użytku, elektrycznych silników, prądnic i transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej, sprzętu instalacyjnego, elektrycznego sprzętu oświetleniowego, pozostałego sprzętu elektrycznego. Pozwany A. W. (2) od dnia 10 października 1990 roku prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H. (...) w S. m.in. w zakresie produkcji pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych.

(odpis z KRS powódki k. 31-39, odpis z (...) pozwanego k. 40)

Od 1998 roku powódka, kiedy to działała jeszcze w poprzedniej formie prawnej, posiada certyfikaty Biura Badawczego ds. Jakości Stowarzyszenia Elektryków (...) uprawniające do oznaczania znakiem bezpieczeństwa B wyrobów t.j. puszek elektroinstalacyjne podtynkowe o oznaczeniu handlowym (...) i (...). Od 2008 roku powódka posiada certyfikat (...) N. potwierdzający stosowanie systemu zarządzania zgodnie z normą EB ISO 9001:2008 i EN ISO 14001:2009. Powódka otrzymała także certyfikat Wiarygodności Biznesowej wystawiony przez D. & B. oraz certyfikat potwierdzający przynależność do Klubu (...). Nadto, powódka znalazła się w zestawieniu 50 najlepszych i najbardziej znaczących firm branży elektrotechnicznej, opublikowanym przez (...) w listopadzie 2012 roku – w rankingu firm elektrotechnicznych wg dynamiki zysków powódka zajęła pierwsze miejsce. Również w prasie branżowej regularnie pojawiają się artykuły prasowe dotyczące powódki i jej produktów. Artykuły piszą także pracownicy powódki.

(certyfikaty Biura Badawczego ds. Jakości Stowarzyszenia Elektryków (...) k. 209-212, certyfikat (...) N. k. 182, certyfikat Wiarygodności Biznesowej k. 183, certyfikat potwierdzający przynależność do Klubu (...) k. 184, ranking firm elektrotechnicznych k. 185-188, artykuły prasowe k. 189-205, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 00:22:58, 00:36:43)

Powódka przyjęła rynkowy sposób działania przedsiębiorstwa, stworzyła nowoczesny dział handlowy nastawiony na rozwój i opracowywanie nowoczesnych produktów rynkowych, w tym m.in. puszek elektroinstalacyjnych.

(okoliczność bezsporna)

W stosunku do puszek elektroinstalacyjnych i pokryw do nich w dniu 19 grudnia 1997 roku wydana została norma Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, która określa wytyczne, jakie spełniać muszą w/w towary. Zgodnie z normą, oznaczenie puszek instalacyjnych powinno zawierać co najmniej następujące dane: część słowną PUSZKA, numer normy PN-E- (...), wielkość znamionową wg 2.2.1, stopień ochrony (dla puszek instalacyjnych o stopniu ochrony wyższym niż IP20). Puszki odgałęźne powinny być zaopatrzone w pokrywę umożliwiającą zamknięcie puszek. Pokrywa powinna być tak wykonana, aby jej połączenie z puszką odbywało się przez wciśnięcie, przykręcenie lub innym równorzędnym sposobem. Wkręty mocujące pokrywę powinny być zabezpieczone przed wypadnięciem i zagubieniem. Wartość siły potrzebnej do zamocowania lub odjęcia pokrywy wciskanej powinna wynosić od 3 N do 20 N. Powierzchnia zewnętrzna pokryw puszek odgałęźnych wtynkowych powinna być przystosowana do malowania np. przez zmatowienie. Puszki odgałęźne powinny być tak wykonane, aby umożliwiały umieszczenie w nich odpowiedniej płytki odgałęźnej i prawidłowe przyłączenie przewodów. Puszki naścienne powinny być tak wykonane, aby było możliwe pewne przymocowanie ich do podłoża. Zaleca się, aby puszki o stopniu ochrony IP20 były również przystosowane do przyklejania. W celu zapewnienia odpowiedniej przyczepności podstawa puszek powinna mieć powierzchnię płaską i szorstką. Puszki naścienne o stopniach ochrony od (...) do (...) powinny mieć otwór ściekowy o średnicy co najmniej 5 mm lub powierzchni co najmniej 20 mm² przy szerokości nie mniejszej niż 3 mm, skutecznie odprowadzający wodę po prawidłowym zainstalowaniu puszek. Znakowanie powinno być wykonane w sposób trwały, czytelny i powinno zawierać co najmniej następujące dane: nazwę producenta lub jego znak, oznaczenie typu, którym może być numer katalogowy, wielkość znamionową wg 2.2.1 z pominięciem symbolu Ø, symbol stopnia ochrony w przypadku puszek o stopniu ochrony wyższym niż IP20, odporność na temperaturę wg 2.2.1.7 jeżeli jest inna niż od -5°C do +60°C. Nadto, zaleca się znakowanie puszek wykonanych z materiału niesamogasnącego przez barwienie w masie na kolor pomarańczowy. W przypadku stosowania innej barwy obowiązuje znakowanie literą F.

(norma PN-E- (...) k. 45-59, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 00:38:55, zeznania świadka A. O., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:30:20)

W 2002 roku powódka wprowadziła do obrotu puszki elektroinstalacyjne podtynkowe, zgłaszając ten fakt do Biura Badawczego ds. Jakości przy Stowarzyszeniu Elektryków (...) w W.. Do 2003 roku producenci puszek elektroinstalacyjnych produkowali puszki w kolorze białym, pakowali je w folię, a produkty oferowane były do sprzedaży przez hurtowników i pośredników w kosztach. W 2003 roku powódka, jako pierwsza na rynku polskim, wprowadziła nowe rozwiązania dotyczące puszek elektroinstalacyjnych, a mianowicie: stworzyła 2 serie puszek: w kolorze pomarańczowym, jako wersję standardową i niebieskim, jako puszki z niepalnego tworzywa, tzw. samogasnącego. Od stycznia 2005 roku powódka, jako pierwsze na rynku polskim, zaczęła wykorzystywać opakowania wykonywane z tektury falistej 3-warstwowej produkowane przez firmę (...) w J., z którą łączy ją pisemna umowa o współpracy. Kartony o wymiarach 390 mm x 290 mm x 390 mm, z nadrukiem, zaczęła wykorzystywać od marca 2007 roku. Od tego czasu puszki podtynkowe powódka pakuje po 110 sztuk do w/w kartonów, w kolorze: na zewnątrz białym, wewnątrz beżowym, opatrzonych nadrukiem w kolorze pomarańczowym, tj. grafiką przedstawiającą puszkę podtynkową produkowaną przez powódkę, logiem powódki (...) S.A. oraz napisem „puszki elektroinstalacyjne podtynkowe, szeregowe, głębokie”. Projekt wyglądu kartonu (gotową szatę graficzną) firma (...) otrzymała od powódki w postaci plików komputerowych i na tej podstawie wykonała fotopolimery. Powódka zdecydowała również o kolorystyce kartonu. W latach 2008/2009 powódka wprowadziła w puszkach szeregowych następujące rozwiązania konstrukcyjne:

- okrągłe osłabienia pod rury i peszle \varnothing 20 mm (wcześniej stosowano wyłącznie osłabienia elipsoidalne);
- osłabienia pod peszle w układzie prostokątnym (wcześniej były wzdłuż połączonych puszek) i pod kątem 45°
- to specjalne rozwiązanie pozwala na wygodne podłączanie przewodów do puszki prowadzonych w układach prostokątnych.

Nadto, powódka od przełomu lat 2008/2009, jako pierwsza na rynku polskim, rozpoczęła produkcję i wprowadzanie do obrotu pod oznaczeniem handlowym PS60 pokryw sygnalizacyjnych z tzw. wąsami do oznaczenia miejsca osadzenia puszki. Powódka sama stworzyła własną serię oznaczeń handlowych m.in. (...), (...) i PS60.

(okoliczności bezsporne, a nadto: wniosek skierowany do Biura Badawczego wraz z potwierdzeniem przyjęcia i fakturą k. 179-181, katalogi produktów k. 76-80, rysunek opakowania zbiorczego (...) S.A. k. 17, rysunki techniczne puszki instalacyjnej produkowanej przez powódkę k. 41, 214-419, rysunki techniczne pokrywy produkowanej przez powódkę k. 420-421, oświadczenie firmy (...) k. 62, rysunek techniczny opakowania k. 63, instrukcja pakowania wyrobu k. 60-61, norma branżowa sprzętu elektroinstalacyjnego k. 223-224, zeznania świadka M. K., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 00:09:52, 00:10:45, 00:11:18, 00:11:24, 00:11:52, 00:12:44, 00:13:04, 00:13:36, 00:14:32, 00:14:54, 00:15:25, 00:15:55, 00:16:11, 00:17:04, 00:17:20, 00:17:53, 00:20:40, 00:21:20, 00:21:58, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 00:23:07, 00:24:17, 00:25:21, 00:27:25, 00:29:54, 00:30:59, 00:35:10, 00:37:56, 00:40:37, 00:42:37, 00:43:44, 00:44:27, 00:45:27, 00:46:55, 00:48:26, 00:50:00, 00:50:20, 00:51:04, 00:53:34, 00:54:43, 00:59:03, 01:00:40, 01:10:35, 01:17:53, 01:21:34, zeznania świadka A. O., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:25:07, 01:25:27, 01:26:24, 01:27:39, 01:28:08, 01:29:32, 01:32:20, 01:33:55, 01:34:43, 01:35:22, zeznania świadka A. G., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:42:13, 01:45:43, 01:46:46, zeznania świadka Z. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:51:20)

Pracownicy powódki: M. M. i A. O. stworzyli model produktów powódki oraz wzór opakowania wraz z jego logiem w ramach łączącego ich z powódką stosunku pracy. Stworzyli rozwiązania zastosowane w puszkach elektroinstalacyjnych produkowanych przez powódkę oznaczonych symbolami handlowymi: (...), (...) i PS60.

(oświadczenie M. M. k. 109, oświadczenie A. O. k. 111, umowa o pracę M. M. k. 110, umowa o pracę A. O. k. 112, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 00:23:20, 00:25:21, 00:27:25, 00:29:54, 00:30:59, 00:40:37, 00:42:37, 00:45:27, 00:47:37, 01:00:40, 01:01:47, zeznania świadka A. O., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:22:23, 01:38:37)

Rozwiązania przyjęte w puszkach elektroinstalacyjnych powódki, jak i w pokrywach do nich i opakowaniach, nie są chronione patentem, prawem ochronnym na wzór użytkowy, czy też prawem z rejestracji wzoru przemysłowego.

(okoliczność bezsporna, a nadto: zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:13:12)

W dniu 12 lutego 2008 roku powódka uzyskała od Stowarzyszenia Elektryków (...) ds. Jakości certyfikat Nr (...)uprawniający ją do oznaczania puszek do instalacji stałych, do osprzętu elektroinstalacyjnego mocowanego pazurkami lub wkrętami, puszek izolacyjnych, podtynkowych, do zestawów typ: (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), znakiem bezpieczeństwa zawartym w: PN- (...) -22:2007 (U) ((...) -22:2008, PN- (...) -1:2007 ((...) -1:2005).

(certyfikat nr (...) k. 42)

W dniu 10 maja 2012 roku powódka podpisała deklarację zgodności Wspólnoty Europejskiej WE/CE Nr 1-2012, w której zadeklarowała na swoją odpowiedzialność, że puszki instalacyjne i osprzęt do tychże puszek, oznaczone m.in. nazwami handlowymi: S 60DF, S 60DFw, Z 70DF, Z 80KF, Z 80D, S 60KF, S 60KFw, zgodne są z zasadniczymi wymaganiami określonymi w: Dyrektywie Unii Europejskiej (...), wdrożonej do prawa polskiego rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 sierpnia 2007 roku, Dz.U. Nr 155, poz. 1089) i spełniają wymagania poniższych norm: PN-E- (...) :1997, PN- (...) -22: (...) / ((...) -1:2005), PN- (...) -1:2007 ((...) -1:2005), PN- (...) -1: (...) /, (...) -2-5:2000, (...) -2-5:2001 oraz zgodne są z dokumentacją konstrukcyjno-technologiczną producenta.

(deklaracja zgodności Wspólnoty Europejskiej WE/CE Nr 1-2012 k. 43-44, norma PN- (...) -22 k. 213, norma PN- (...) -1 k. 222, norma PN-E- (...) k. 225-231)

W dniu 7 marca 2013 roku powódka podpisała kolejną deklarację zgodności Wspólnoty Europejskiej (...), w której zadeklarowała na swoją odpowiedzialność, że puszki elektroinstalacyjne, oznaczone m.in. nazwami handlowymi: S 60K, S 60Kw, S 60D, S 60Dw, S 60KF, S 60KFw, S 60DF, S 60DFw, zgodne są z zasadniczymi wymaganiami określonymi w: Dyrektywie Unii Europejskiej (...), wdrożonej do prawa polskiego rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 21 sierpnia 2007 roku, Dz.U. Nr 155, poz. 1089) i spełniają wymagania poniższych norm: PN- (...) -22:2009 ((...) -22:2006), PN- (...) -1:2007+AC:2010+ (...) +S1:2009+A1:2009, PN- (...) :1997 oraz zgodne są z dokumentacją konstrukcyjno-technologiczną producenta i są wykonane zgodnie z zaleceniami konstrukcyjnymi (...) i normy (...) 49 073 R. 1.

(deklaracja zgodności Wspólnoty Europejskiej (...) k. 208, norma PN- (...) -1 k. 222, norma PN-E- (...) k. 225-231)

Pozwany A. W. (2) od 2012 roku produkuje i wprowadza do obrotu pokrywy sygnalizacyjne z tzw. wąsami do oznaczania miejsca osadzenia puszki elektroinstalacyjnej. Pokrywy te oznacza swoim znakiem handlowym (...). Nadto, stosuje kolor pomarańczowy dla puszek elektroinstalacyjnych oraz okrągłe osłabienia pod peszle w układzie prostopadłym. Puszki elektroinstalacyjne podtynkowe szeregowe wprowadza do obrotu w opakowaniach kartonowych o wymiarach 390 mm x 290 mm x 390 mm, w kolorze białym na zewnątrz i beżowym wewnątrz, opatrzonych w kolorze pomarańczowym grafiką przedstawiającą puszkę podtynkową oraz logo (...) i napis „puszki elektroinstalacyjne, podtynkowe, PK-60 łączone, głębokie”. Pozwany stosuje opakowanie zbiorcze puszek, po 110 sztuk w jednym kartonie. Wygląd puszek oraz pokrywek do puszek zaprojektowany został na zamówienie pozwanego, w oparciu o dostarczone przez pozwanego firmom projektującym wzory analogicznych produktów, m.in. produktów powódki. Pozwany zdecydował również o wielkości i wyglądzie opakowania kartonowego na puszki, produkowanego przez firmę zewnętrzną oraz o treści umieszczonego na nim nadruku. Tworząc rysunek puszki na opakowaniu firma posiłkowała się wzorami udostępnionymi w Internecie, jak też wzorami dostarczonymi przez pozwanego. Pewna partia

puszek elektroinstalacyjnych pozwanego zawierała oznaczenie: (...) (dla puszek bez wkrętów) oraz (...) (dla puszek z wkrętami), jednakże pozwany w szybkim czasie zrezygnował z oznaczania tych produktów w/w symbolami. Obecnie opatrywane są one wyłącznie oznaczeniem handlowym pozwanego (...).

(okoliczności bezsporne, pokrywa sygnalizacyjna produkcji pozwanego k. 67, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 00:50:20, 01:09:56, zeznania świadka A. G., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:45:43, 01:47:13, zeznania świadka Z. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:54:11, zeznania świadka A. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku (k. 352v.), czas nagrania: 00:09:17, , 00:09:49, 00:10:22, 00:10:38, 00:11:50, 00:12:01, 00:12:44, 00:14:05, zeznania świadka T. R., e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku (k. 352v.), czas nagrania: 00:17:07, 00:17:13, 00:18:23, 00:18:50, 00:20:47, 00:21:56, 00:22:10, 00:23:21, 00:23:52, zeznania świadka A. M., e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku (k. 352v.), czas nagrania: 00:25:46, 00:26:03, 00:26:20, 00:27:13, 00:27:53, 00:29:08, 00:30:28, 00:32:07, 00:32:55, zeznania świadka C. K., e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku (k. 352v.), czas nagrania: 00:35:45, 00:36:31, 00:37:50, zeznania pozwanego A. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku, czas nagrania: 00:44:07, 00:44:37, 00:45:14, 00:45:25, 00:45:48, 00:48:06, 00:48:40, 00:49:38, 00:51:24, 00:52:10, 00:55:47, 00:55:56, 00:56:24, 00:56:40, 00:59:05)

W dniu 25 października 2012 roku pozwany zakupił za pośrednictwem (...) sp. z o.o. w J. 400 opakowań (400 sztuk) wkrętów produkcji (...) S.A. Towar został mu dostarczony w dniu 28 października 2012 roku.

(faktura VAT nr (...) k. 68, zeznania świadka M. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:02:59, zeznania świadka A. G., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:49:50, zeznania świadka Z. M., e-protokół rozprawy z dnia 26 maja 2014 roku (k. 313v.), czas nagrania: 01:52:34, zeznania pozwanego A. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku, czas nagrania: 00:52:31)

Okrągłe prostopadłe osłabienia pod rury i peszle stosowane są od 2007 roku także przez firmę (...) sp. z o.o.

(rysunek wzoru przemysłowego puszki instalacyjnej firmy (...) k. 135, 142-146, opis wzoru przemysłowego puszki instalacyjnej firmy (...) k. 136-141, zeznania świadka A. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku (k. 352v.), czas nagrania: 00:11:56, zeznania pozwanego A. W. (1), e-protokół rozprawy z dnia 13 października 2014 roku, czas nagrania: 00:59:23)

W dniu 13 grudnia 2012 roku powódka zawiadomiła pozwanego, że odnotowała fakt naśladowania przez pozwanego jej gotowych produktów, oznaczania ich unikalnymi symbolami stosowanymi przez powódkę i wprowadzania ich do obrotu w opakowaniach mogących powodować u klientów błędne przekonanie co do pochodzenia od powódki. Wskazała, że powyższe działania stanowią czyny nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 roku Nr 153, poz. 1503 ze zm.), naruszają bowiem w szczególności art. 10 i art. 13 ust. 1 tej ustawy. Wskazała też, że działania te stanowią naruszenie praw autorskich przysługujących powódce. Zarówno modele puszek podtynkowych i pokryw sygnalizacyjnych, z uwzględnieniem unikalnych rozwiązań technicznych stosowanych wyłącznie przez powódkę, jak i widniejący na opakowaniach zbiorczych powyższych produktów znak graficzny przedstawiający puszkę podtynkową (...) stanowią utwory w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych i jako takie podlegają ochronie. Wskazując na powyższe i powołując się na art. 18 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz art. 78 i 79 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, powódka wezwała pozwanego do natychmiastowego zaprzestania i zaniechania dalszych naruszeń, w szczególności produkcji wyżej opisanych wzorów puszek podtynkowych i pokryw sygnalizacyjnych (we własnym zakładzie lub za pośrednictwem innych podmiotów, a także wprowadzania ich do obrotu, wycofania z obrotu oraz zniszczenia wszelkich wyprodukowanych lub wprowadzonych do obrotu przez pozwanego towarów, o których mowa powyżej, zarówno znajdujących się w posiadaniu pozwanego, jak i u jego pośredników, hurtowników, sprzedawców, zniszczenia, w obecności przedstawiciela powódki, form do produkcji opisanych powyżej puszek podtynkowych i pokryw sygnalizacyjnych, wydania powódce korzyści uzyskanych bezpodstawnie ze sprzedaży towarów opisanych

na wstępie i naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę na rzecz powódki kwoty 250.000,00 złotych oraz zamieszczenia w dzienniku Gazeta (...) wydanie ogólnopolskie i „Rzeczpospolita” wydanie ogólnopolskie stosownego oświadczenia. Niezastosowanie się do wezwania w terminie 7 dni od jego otrzymania spowoduje skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

(wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia k. 69-72 wraz z potwierdzeniem nadania i odbioru k. 73)

W odpowiedzi na powyższe, pozwany poinformował, że zarzuty powódki są bezpodstawne, zaś wysnute z nich roszczenia nie mają podstawy prawnej. Wskazał, że puszkę podtynkową szeregową, którą produkuje powódka, o niemal identycznych wymiarach i wzorach, wytwarza wiele przedsiębiorstw na terenie całego kraju. Żadne z nich nie zarejestrowało patentu ani wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym, stąd też trudno mówić o ochronie praw autorskich. Poza tym, sporne puszki nie są identyczne i mają kilka cech odróżniających. Jeśli zaś chodzi o opakowania mieszczące 110 puszek, to akurat taki rozmiar pudełka wychodzi z prostych obliczeń geometrycznych i wygody w transporcie, nie ma więc mowy o wykorzystywaniu czyjegoś rozwiązania, szczególnie że nie zostało ono zastrzeżone. To, że powódka produkuje ten typ puszek od 2006 roku nie ma żadnego znaczenia, skoro na polskim rynku puszki zbliżone, o tych samych parametrach technicznych, produkowane są od ponad 10 lat.

(pismo pozwanego z dnia 20 grudnia 2012 roku k. 74-75)

W dniu 24 kwietnia 2013 roku, na zlecenie powódki, sporządzona została przez inż. A. Z., posiadającego uprawnienia budowlane do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń i w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych (nr ewid. Uprawnienia (...)), opinia, z której wynikało, że poddano oględzinom dwie puszki elektroinstalacyjne, podtynkowe, szeregowy, osprzętowe fi 60, w kolorze pomarańczowym: jedną powodowej firmy, a drugą – firmy pozwanego. Stwierdzone zostało w opinii, że obie puszki wizualnie są identyczne. Różnią się jedynie długością miejsca zgrubienia na wkręcenie wkrętu metalowego. W puszcze powódki długość jest o 2 mm krótsza. W obu puszkach wskazano też identyczne opisy techniczne (...) i (...), które nie są opisami zawartymi w normie, a raczej opisami handlowymi wprowadzonymi przez powodową Spółkę. Powódka pierwsza wprowadziła ten wyrób na rynek polski. W obu puszkach wprowadzono też oznaczenie B oraz CE, które określają, że dany produkt jest bezpieczny i można go stosować w budownictwie na terenie Polski. W puszcze powódki jest dodatkowo znak klasy IP20, którego nie ma w puszcze pozwanego. Osłabienie na wycięcie miejsca pod wprowadzenie przewodów jest także identyczne, sugerujące delikatny plagiat. Materiał zastosowany do produkcji w obu puszkach wygląda na identyczny. Na pokrywkach do obu puszek jest także ten sam symbol PS60, który nie jest opisem zawartym w normie, a raczej opisem handlowym wprowadzonym przez firmę powódki.

(opinia z dnia 24 kwietnia 2013 roku k. 106, decyzja nadająca uprawnienia budowlane inż. A. Z. k. 107, zaświadczenie dla inż. A. Z. k. 108)

Kartonowe pudła, w których strony wprowadzają puszki elektroinstalacyjne do obrotu, mają odmienne oznaczenia – (...) i (...). Rozmiar pudeł jest zbliżony, choć nie identyczny. Nadruki na pudłach kartonowych, w których pozwany wprowadza do obrotu puszki elektroinstalacyjne, znajdują się w dwóch miejscach, na dwóch ścianach kartonu, a w przypadku pudeł powódki – w czterech miejscach, na czterech ścianach kartonu. Odcień nadruków jest różny. Puszki elektroinstalacyjne produkcji powódki są ciemniejsze. (...) na pokrywkach produkowanych przez pozwanego są nieco cieńsze. Pokrywki pozwanego posiadają oznaczenie (...). Na pokrywkach stron są innego rodzaju nacięcia (trójkątne i półokrągłe).

(ogłędziny dowodów rzeczowych, e-protokół rozprawy z dnia 12 lutego 2014 roku, czas nagrania: 00:05:51 – 00:21:20)

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dowodów w postaci dokumentów, ogłędzin, zeznań świadków: M. K., M. M., A. O., A. G., Z. M., A. W. (3), T. R., A. M. i C. K. oraz zeznań pozwanego A. W. (1). Przedstawione wyżej okoliczności nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez stronę przeciwną do podnoszącej je.

Na rozprawie w dniu 13 października 2014 roku Sąd oddalił wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych na okoliczności wskazane w piśmie procesowym z dnia 28 maja 2013 roku.

Zgodnie z treścią art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Zgodnie zaś z treścią art. 217 § 3 kpc, sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że wyjaśnienie okoliczności spornych następuje wówczas, gdy nie budzą one wątpliwości sądu. Sytuacja, w której prowadzenie dalszych dowodów jest zbędne, skoro zmierzają one do tego samego rezultatu, który został już osiągnięty, nie wymaga komentarza. Stanowi to działanie zmierzające jedynie do zwłoki postępowania (wyr. SN z dnia 13 lutego 1997 roku, I PKN 71/96, OSNAPiUS 1997, nr 19, poz. 377). Omawiany przepis przesądza, że o zakresie postępowania dowodowego rozstrzyga sąd, który pominie środki dowodowe, jeżeli okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. Dał temu wyraz Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 marca 1997 roku, II UKN 45/97, OSNAPiUS 1998, nr 1, poz. 24, stwierdzającym, że sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy. W sytuacji gdy okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione, prowadzenie postępowania dowodowego jest nie tylko zbędne, ale i niedopuszczalne. Przesłanka dostatecznego wyjaśnienia sprawy jest rozstrzygająca także w odniesieniu do aspektu ilościowego zgłaszanych środków dowodowych, co z reguły odnosi się do liczby wnioskowanych świadków bądź wniosków o dopuszczanie opinii biegłych. Zachowanie przez stronę uprawnienia do przytaczania - aż do momentu zamknięcia rozprawy - okoliczności faktycznych i dowodów nie narusza granicy obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego. Granicę tę wyznacza ocena, podlegająca kontroli instancyjnej, czy dostatecznie zostały wyjaśnione sporne okoliczności sprawy (wyr. SN z dnia 25 września 1997 roku, II UKN 271/97, OSNAPiUS 1998, nr 14, poz. 430). Odmowa przeprowadzenia dowodów powołanych przez stronę nie stanowi pozbawienia jej możliwości obrony swych praw, powodującego nieważność postępowania. Może zaś - w zależności od okoliczności - stanowić uchybienie procesowe mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy (orz. SN z dnia 23 października 2008 roku, V CSK 131/08, LEX nr 515449).

W ocenie Sądu, dowód z zeznań świadków, jak również dowód z zeznań pozwanego wyjaśnił w sposób dostateczny okoliczności przedmiotowej sprawy. Zeznania te, będąc wiarygodnymi, w wystarczającym zakresie dały podstawę do oceny zasadności roszczeń, z jakimi wystąpiła powódka. W tym kontekście, wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych na okoliczności wskazane w piśmie procesowym z dnia 28 maja 2013 roku Sąd potraktował jako powołany jedynie dla zwłoki, wobec dostatecznego wyjaśnienia okoliczności spornych w sprawie w oparciu o materiał dowodowy dotychczas zaoferowany przez strony.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest bezzasadne i jako takie, należało je oddalić.

Stosownie do treści art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 roku Nr 153, poz. 1503 t.j., dalej: u.z.n.k.), czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Zgodnie zaś z treścią art. 10 cyt. ustawy, czynem nieuczciwej konkurencji jest takie oznaczenie towarów lub usług albo jego brak, które może wprowadzić klientów w błąd co do pochodzenia, ilości, jakości, składników, sposobu wykonania, przydatności, możliwości zastosowania, naprawy, konserwacji lub innych istotnych cech towarów albo usług, a także zatajenie ryzyka, jakie wiąże się z korzystaniem z nich. Czynem nieuczciwej konkurencji jest również wprowadzenie do obrotu towarów w opakowaniu mogącym wywołać skutki określone w ust. 1, chyba że zastosowanie takiego opakowania jest uzasadnione względami technicznymi.

Nadto, czynem nieuczciwej konkurencji jest naśladowanie gotowego produktu, polegające na tym, że za pomocą technicznych środków reprodukcji jest kopiowana zewnętrzna postać produktu, jeżeli może wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu - art. 13 ust. 1 w/w ustawy.

W ocenie powodowej Spółki, działania pozwanego stanowią czyny nieuczciwej konkurencji, o których mowa w przywołanych wyżej przepisach.

Zdaniem powódki, pozwany narusza przepis art. 13 ust. 1 u.z.n.k. Wszak naśladuje gotowy produkt powódki w postaci puszek elektroinstalacyjnych podtynkowych szeregowych głębokich: bez wkrętów (...) i z wkrętami (...) oraz pokrywy sygnalizacyjnych PS60. Pozwany dokładnie skopiował nie tylko wygląd zewnętrzny produktu, zastosowane tworzywo i kolorystykę, ale także rozwiązania techniczne zaprojektowane i stosowane w puszkach podtynkowych wyłącznie przez powódkę, w szczególności charakterystyczne okrągłe i prostopadłe osłabienia. Skopiował więc gotowy produkt w całości – nie tylko szczegóły konstrukcyjne zapewniające użyteczność i funkcjonalność produktu, ale także elementy ozdobne wprowadzone wyłącznie w celu odróżnienia produktu od towarów innych producentów. Jediną różnicę w produktach stron stanowi logo producenta umieszczone na produkcie. Naśladownictwo to ma bez wątpienia charakter niedozwolonego naśladownictwa, o którym mowa w art. 13 ust. 1 u.z.n.k. Powyższe, zdaniem powódki, wprowadza klientów w błąd co do pochodzenia produktu – puszki podtynkowe w kolorze pomarańczowym z charakterystycznymi osłabieniami, a także pokrywy sygnalizacyjne w kolorze pomarańczowym z wąsami kojarzą się bowiem z wysokiej jakości produktami powodowego Przedsiębiorstwa (...) S.A.

Pozwany dopuszcza się także, zdaniem powódki, naruszenia art. 10 ust. 1 u.z.n.k., oznaczając produkowane przez siebie puszki podtynkowe oraz pokrywy sygnalizacyjne symbolami, które mogą wprowadzać klientów w błąd co do pochodzenia produktów, m.in. opatrując je unikalnymi symbolami stosowanymi przez powodową Spółkę: (...) dla puszki bez wkrętów, (...) dla puszki z wkrętami i PS60 dla pokryw sygnalizacyjnych z tzw. wąsami. Tymczasem powódka stosuje powyższe oznaczenia handlowe od wielu lat (dla puszek instalacyjnych od 1997 roku, a dla pokryw od 2007 roku) i produkty z takimi oznaczeniami kojarzą się nabywcom z wysokiej jakości produktami Przedsiębiorstwa (...) S.A. Jeśli zaś chodzi przepis art. 10 ust. 2 u.z.n.k., pozwany dopuszcza się jego naruszenia poprzez wprowadzanie puszek podtynkowych do obrotu w opakowaniach naśladujących opakowania stosowane przez powódkę (biały karton z grafiką w kolorze pomarańczowym przedstawiającą produkt powodowej Spółki). Powyższe również wprowadza klientów w błąd co do pochodzenia towaru – na pierwszy rzut oka opakowania są bowiem jednakowe. Pozwany skopiował zarówno układ graficzny opakowania, kolorystykę, jak i samą grafikę, która przedstawia puszkę podtynkową produkowaną przez powódkę. Zdaniem powódki, w błąd wprowadzany jest zarówno konsument (jako nabywca niefachowy), jak i klient wyspecjalizowany – profesjonalista, od którego oczekiwać można szczególnej uwagi i znajomości rzeczy, wykluczającej ewentualną omyłkę. Dla nabywców mylące jest zarówno opakowanie, sam produkt, jak i wygląd towaru w całości. Mimo, że oznaczenie użyte na opakowaniu nie jest identyczne, wygląd opakowania bez wątpienia wprowadza nabywców w błąd. Wszak decydujące znaczenie ma układ znaków graficznych na opakowaniu, ich kolorystyka, użyta czcionka i rozłożenie napisów. Porównując opakowania należy brać pod uwagę ich ogólne podobieństwo, a zatem wrażenie, jakie wywierają w całości na nabywcę, niż przywiązywać wagę do drobnych nieistotnych różnic. Powódka wskazała też na to, że razem z pozwanym ma wspólny rynek zbytu oraz klientów, którzy przez podejmowane przez pozwanego działania zostali wprowadzeni w błąd co do pochodzenia sprzedawanych przez niego towarów. Podejmowane przez pozwanego działania zagrażały tym samym interesom gospodarczym powódki polegającym na niebezpieczeństwie wprowadzenia w błąd jej klientów, co doprowadziło do zmniejszenia udziału w rynku.

Postępowanie pozwanego sprzeczne jest zatem z dobrymi obyczajami w rozumieniu art. 3 ust. 1 u.z.n.k. Produkty powódki i pozwanego są tożsame rodzajowo. Jednakże produkty powódki od wielu lat cieszą się dobrą renomą i kojarzą się nabywcom oraz innym uczestnikom obrotu z produktami najwyższej jakości. Tym samym, wprowadzając do obrotu produkty wzorowane na renomowanych produktach powódki pozwany dopuszcza się naruszenia art. 10 ust. 1 i 2 oraz art. 13 ust. 1 u.z.n.k., a jego działania uznać należy za sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Z powyższymi twierdzeniami powódki nie sposób się jednak zgodzić.

Brak jest legalnej definicji „niezarejestrowanego znaku towarowego”. Należy pod tym pojęciem rozumieć każde oznaczenie, niezależnie od tego, czy można przedstawić je w formie graficznej, czy też nie, jeżeli nadaje się ono do odróżniania towarów lub usług jednego przedsiębiorcy od towarów i usług innego przedsiębiorcy. Może to być

wyraz, w tym także np. imię, nazwisko czy firma; litery, cyfry, kombinacja cyfr i liter, rysunek, ornament, kompozycja kolorystyczna, forma przestrzenna, melodia, sygnał dźwiękowy, znak zapachowy lub inny znak niewizualny itd. W odróżnieniu od znaków zarejestrowanych, dla których istnieje wymóg możliwości przedstawienia ich w formie graficznej, nie ma ograniczeń co do formy przedstawienia znaku niezarejestrowanego. Może to być więc każde oznaczenie, jeśli tylko nadaje się do odróżniania towarów i usług. Dla uzyskania ochrony nie jest wymagana rejestracja w Urzędzie Patentowym RP, a prawo do niezarejestrowanego znaku towarowego, o charakterze podmiotowym do korzystania z oznaczenia, powstaje w wyniku używania takiego oznaczenia w obrocie. Niezarejestrowany znak towarowy pełni więc taką samą funkcję, jak znak towarowy zarejestrowany, czyli służy do odróżniania towarów i usług. Natomiast inny jest sposób powstania prawa dla obu znaków. W przypadku niezarejestrowanego znaku prawo to powstaje w wyniku używania, natomiast prawo do zarejestrowanego znaku powstaje w wyniku konstytutywnej decyzji Urzędu Patentowego.

Ochrona znaków niezarejestrowanych, ale używanych w obrocie, najczęściej będzie się opierać na przepisach u.z.n.k., a w szczególności na art. 10. Ochronę wywodzi się ze sformułowania przepisu art. 10 u.z.n.k., który wskazuje, że czynem nieuczciwej konkurencji jest oznaczenie towarów lub usług, które może wprowadzić klientów w błąd co do pochodzenia towarów albo usług”. To właśnie sformułowanie daje podstawę dla ochrony prawa do niezarejestrowanych znaków towarowych, które służą „oznaczaniu towarów i usług”. Wydaje się, że chodzi tu o pochodzenie z określonego przedsiębiorstwa, przede wszystkim oznaczenie towaru czy usług znakiem towarowym lub usługowym lub oznaczeniem przedsiębiorstwa. (...) towaru i usługi może odnosić się tylko do znaków towarowych i oznaczeń przedsiębiorstwa.

Podstawą dla dochodzenia roszczeń z u.z.n.k. w przypadku naruszenia prawa do oznaczenia używanego w obrocie może być także art. 3 ust. 1. Przepis ten jest nazywany klauzulą generalną u.z.n.k. i „dla koncepcji ustawy o funkcjonowaniu ochrony przed nieuczciwą konkurencją ma znaczenie najważniejsze”. Odsyła ona do dobrych obyczajów, czyli ocen i norm pozaprawnych i pełni trzy funkcje – definiującą, uzupełniającą i korygującą. Artykuł 3 u.z.n.k. w przypadku oznaczeń używanych w obrocie znajdzie zastosowanie w sytuacji, gdy jakiegoś zachowania nie będzie można zakwalifikować jako deliktu wymienionego w art. 5–17d u.z.n.k., a zachowanie to będzie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami i będzie zagrażało lub naruszało interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Artykuł 3 u.z.n.k. można także stosować kumulatywnie, tj. w sytuacji, gdy co prawda dane zachowanie spełnia przesłanki czynów wymienionych w rozdziale 2 u.z.n.k., ale także zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Artykuł 3 ust. 1 może więc być samodzielną podstawą roszczeń (funkcja uzupełniająca) albo można go stosować kumulatywnie razem ze szczególnymi deliktami nieuczciwej konkurencji. W przypadku kumulatywnego stosowania, art. 3 u.z.n.k. dotyczyłby tych czynów, które nie wchodzą w zakres deliktu szczególnego

Artykuł 13 u.z.n.k. jest przepisem o szczególnym znaczeniu. Dotyczy on bowiem zjawiska naśladowania, stanowiącego immanentną i naturalną cechę wszelkiego rozwoju, w tym także gospodarczego. Z jednej strony wartością chronioną jest konkurencyjność i wynikające z niej korzyści dla konsumentów, a więc dobro o charakterze publiczno-prawnym. Z drugiej jednak ochronie powinien podlegać prywatno-prawny interes jednostki, która w celu wytworzenia produktu podjęła wysiłek finansowy i organizacyjny. Naśladownictwo będzie zatem podlegało ocenie przy wykorzystaniu mierników o charakterze społecznym (pozytywny skutek kompetytywności) oraz o charakterze indywidualnym (uznanie indywidualnego wkładu pracy).

Naśladownictwo jest próbą imitacji, odtworzenia produktu .. (...) każdym przypadku konkurowaniem opartym na uczciwych zasadach będzie naśladowanie ogólnej koncepcji, głównej zasady czy idei produktu. Naśladownictwo przejawia się w bardzo szerokim spektrum zjawisk. W aspekcie rynkowym (konkurencji) należy rozpatrywać je jednak pod kątem czynników prawno-gospodarczych. Taki rodzaj spojrzenia powoduje, że można wyróżnić jego dwa zasadnicze modele, obecne zarówno w zagranicznych systemach prawnych, jak i w doktrynie - pasożytnictwo oraz naśladownictwo niewolnicze (zob. M. Poźniak-Niedzielska, S. Sołtysiński (w:) A. Jakubecki, M. Kępiński, M. Mozgawa, M. Poźniak-Niedzielska, T. Skoczny, R. Skubisz, S. Sołtysiński, J. Szwaja (red.), I. Wiszniewska, Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Komentarz, Warszawa 2006, s. 512-514).

Niewolnicze naśladownictwo ogólnie rzecz biorąc polega na przejęciu cudzych rozwiązań, w szczególności cech zewnętrznych, w tak szerokim zakresie, że u klientów powstaje lub może powstać mylne wrażenie, że produkty kopiowane są tak naprawdę innymi produktami, tj. produktami oryginalnymi, do których w rzeczywistości jedynie je upodobniono. Innymi słowy, w przypadku naśladownictwa niewolniczego mamy do czynienia z przywłaszczeniem sobie przez przedsiębiorcę tożsamości produktu pochodzącego od innego przedsiębiorcy. Ten typ naśladownictwa jest przedmiotem czynu nieuczciwej konkurencji opisanego w art. 13 ust. 1 u.z.n.k. Choć ustawa nie posługuje się powszechnie przyjętym w obrocie prawnym pojęciem niewolniczego naśladownictwa, może być ono zrekonstruowane z ustawowych przesłanek opisywanego czynu. Zasadność takiego spojrzenia na komentowany przepis potwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach w orzeczeniu z dnia 29 marca 2000 r. (I ACa 900/99, Pr. Gosp. 2000, nr 10, poz. 53), stwierdzając, że przedmiotem art. 13 u.z.n.k. nie jest naśladownictwo w każdej możliwej postaci, ale jedynie właśnie naśladownictwo niewolnicze. Naśladownictwo w rozumieniu komentowanej ustawy jest aktem upodabniania lub imitowania jednego produktu, już istniejącego, przez drugi, w celu odniesienia konkretnych korzyści przez naśladowcę. W art. 13 ust. 1 u.z.n.k. chodzi o taki stopień podobieństwa, że przeciętny nabywca na podstawie ogólnego wrażenia nie odróżnia wyrobu od wyrobu oryginalnego (tak np. SO w Bydgoszczy w orzeczeniu z dnia 31 marca 2005 r., VIII GC 424/04, LEX nr 522328). Naśladownictwo może polegać na upodabnianiu własnych produktów do produktów cudzych, które już są obecne na rynku i funkcjonują w świadomości klientów, lub może sugerować, że pochodzą one od innego znanego na rynku producenta. U źródeł naśladownictwa nie leży artystyczna inspiracja czy też względy czysto estetyczne, lecz pragmatyka prowadzenia działalności gospodarczej. Wskazuje ona, że lepiej sprzedaje się produkt posiadający na rynku określoną renomę; a więc gdy produkt jej nie posiada, naruszyiciel może wybrać drogę na skróty i poprzez niewolnicze naśladownictwo wykorzystywać renomę zarówno produktów pierwotnych, jak i samego producenta pierwowzorów.

Konieczną przesłanką zaistnienia czynu nieuczciwej konkurencji opisanego w art. 13 ust. 1 u.z.n.k. jest możliwość wprowadzenia klientów przedsiębiorcy w błąd „co do tożsamości producenta lub produktu”. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 25 września 2007 r. (I ACa 618/07, LEX nr 370729): „Dla uznania danego czynu za czyn nieuczciwej konkurencji według art. 13 ust. 1 u.z.n.k. nie jest wystarczające stwierdzenie, że ma miejsce naśladowanie gotowego produktu, ale konieczne jest ustalenie, że może ono wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu; przesłanką uznania naśladownictwa za czyn nieuczciwej konkurencji jest więc wprowadzenie w błąd tych klientów, którzy są i mogą być nabywcami tego gotowego produktu, który jest przedmiotem naśladownictwa”. Dla zaistnienia czynu nieuczciwej konkurencji na gruncie komentowanego przepisu istotne jest, by różnice nie były dostrzegalne w ogólnym odbiorze dla przeciętnego odbiorcy (może np. chodzić o niewielkie różnice wymiarów; tak E. N., M. du V., Komentarz..., 2008, s. 161; zob. także orzeczenie szwajcarskiego sądu najwyższego w sprawie naśladownictwa kostki R. z dnia 18 marca 1982 r., IIC 1984, nr 1, s. 93).

Mając powyższe na uwadze oraz przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, co następuje:

Jeśli chodzi o zarzuty oparte o treść przepisu art. 13 ust. 1 u.z.n.k., to – po pierwsze – zgodnie z normą Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 19 grudnia 1997 roku (PN-E- (...)) określającą wytyczne, jakie spełniać muszą puszki elektroinstalacyjne, „zaleca się znakowanie puszek wykonanych z materiału niesamogasnącego przez barwienie w masie na kolor pomarańczowy. W przypadku stosowania innej barwy obowiązuje znakowanie literą F”. Niewątpliwym jest, że taki właśnie charakter – niesamogasnący – posiadają puszki pozwanego, objęte przedmiotem sporu. W tej sytuacji nie dziwi fakt, że pozwany barwi puszki wykonane z materiału niesamogasnącego na kolor pomarańczowy. Wszak wymaga tego obowiązująca go norma PN-E- (...). Po drugie – w odniesieniu do „wąsów” zastosowanych przez powódkę na pokrywach sygnalizacyjnych - element ten nie ma na celu odróżnienia produktów, ani też podniesienia ich walorów estetycznych. Oznacza wszak miejsce osadzenia puszki. Jest to więc taki element, którego wykorzystanie nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji. Zgodnie bowiem z treścią art. 13 ust. 2 zd. u.z.n.k., nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji naśladowanie cech funkcjonalnych produktu, w szczególności budowy, konstrukcji i formy zapewniającej jego użyteczność. Ponadto, podkreślić trzeba, że rozwiązanie to nie jest chronione patentem, prawem ochronnym na wzór użytkowy czy też prawem z rejestracji wzoru przemysłowego. Poza tym, z przeprowadzonych podczas rozprawy w dniu 12 lutego 2014 roku oględzin dowodów rzeczowych wynikało, że „wąsy”

na pokrywkach produkowanych przez pozwanego są nieco cieńsze. W związku z tym, jak słusznie podnosi pozwany, nie istnieje podstawa prawna do zakazania stosowania tego rozwiązania. Dodatkowo wskazać należy, że pokrywy sygnalizacyjne produkowane przez strony różnią się od siebie ułożeniem ząbków na ich obwodzie. W przypadku pokrywy pozwanego wycięcia w obwodzie mają bowiem kształt kolisty, natomiast w przypadku powódki – mają one kształt trójkątny. Przede wszystkim jednak, pokrywy różnią się od siebie wyraźnym i trwałym oznaczeniem handlowym: (...) (w przypadku powódki) i (...) (w przypadku pozwanego). Jak zaś stanowi zd. 2 art. 13 ust. 2 u.z.n.k., jeżeli naśladowanie cech funkcjonalnych gotowego produktu wymaga jego charakterystycznej formy, co może wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości producenta lub produktu, naśladowca jest zobowiązany odpowiednio oznaczyć produkt .. (...) takim dokładnym oznaczeniem produktu w przypadku pokrywy sygnalizacyjnej bez wątpienia mamy do czynienia na kanwie rozpatrywanego przypadku. Po trzecie – w zakresie okrągłych osłabień pod peszle w układzie prostopadłym – one również nie są chronione żadnym wyłącznym prawem, nie ma zatem przeszkód, aby pozwany mógł tego typu rozwiązanie zastosować w swoich puszkach elektroinstalacyjnych. Ustalone zresztą zostało, że nie tylko pozwany stosuje tego typu rozwiązanie. Stosuje je bowiem chociażby firma (...) sp. z o.o. Poza tym, cecha ta podyktowana jest, podobnie jak w przypadku pokryw, funkcjonalnością puszek. Pozwala wyczuć miejsca, w których tworzywo jest osłabione i pozwala je wypchnąć w zależności od potrzeb. A zatem jest to taki element, którego wykorzystanie nie stanowi czynu nieuczciwej konkurencji (patrz. art. 13 ust. 2 u.z.n.k.). Po czwarte zaś – w kwestii użytego przez pozwanego tworzywa do produkcji puszek elektroinstalacyjnych, należy zgodzić się z twierdzeniami pozwanego, jakoby powódka w żaden sposób nie udowodniła, by pozwany stosował ten sam materiał co ona. A jednak od powyższego, podkreślić trzeba, że nie istnieje żaden zakaz używania dostępnych na rynku materiałów do produkcji puszek elektroinstalacyjnych. Nie istnieje też żadne prawo czy norma prawna, które dawałyby powódce wyłączność na wykorzystanie danego tworzywa. Co więcej, puszki elektroinstalacyjne muszą spełniać określone wymagania przewidziane w normach Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, a więc muszą być sporządzone z odpowiedniego materiału.

Najistotniejsze jest jednak to, że każda puszka elektroinstalacyjna produkcji pozwanego, jak również pokrywy sygnalizacyjne i opakowania, w jakich są one wprowadzane do obrotu, są bardzo wyraźnie oznaczone trwałym znakiem towarowym słowno-graficznym (...). Oznaczenie to jest widoczne i pozwala w łatwy sposób odróżnić każdy towar pozwanego od towarów powódki. Wyczerpujące i wyraźne oznaczenie producenta na opakowaniu towaru oraz trwałe umieszczenie znaku towarowego bezpośrednio na produkcie wprowadzanym do obrotu wyłącza możliwość wywołania błędu zarówno co do tożsamości producenta, jak i produktu. Wyraźne i czytelne oznaczenie producenta wyklucza zaś zasadność twierdzeń powódki o chęci maksymalnego zbliżenia się przez pozwanego do znanego i renomowanego produktu (...) ze wszystkimi wynikającymi stąd konsekwencjami w sferze ekonomicznej, prawnej i etycznej. Zarzut konfuzji konsumenta co do produktu pomija ustalony fakt, że każda puszka elektroinstalacyjna wyprodukowana przez firmę pozwanego (...) zawiera odcisnięty znak towarowy (...).

Nie można pominąć, że zasób zrozumiałej, jasnej i dostępnej informacji dla konsumenta spełnia niezbędne wymagania warunkujące możliwość dokonywania przez niego niezakłóconego i racjonalnego wyboru. Jest to poważny instrument regulujący działalność wolnego rynku, zapewniający jego przejrzystość oraz ochronę nie tylko pozycji konsumenta, lecz także interesów konkurentów. Samo odmienne twierdzenie nie pozwala na przyjęcie realności konfuzji. Żądany przez powódkę zakaz naśladownictwa prowadziłby wprost do powstania nie ograniczonego żadnym terminem monopolu eksploatacji określonego rozwiązania technicznego (technologicznego) i uniemożliwiłby lub co najmniej utrudniałby wchodzenie na rynek innym przedsiębiorcom, zajmującym się taką samą lub zbliżoną działalnością gospodarczą. Pozostawałoby to w sprzeczności z porządkiem prawnym, opartym na zasadzie wolności gospodarczej i regułach uczciwej konkurencji. Samo naśladownictwo towarów innego przedsiębiorcy, nie korzystających ze szczególnej ochrony prawami wyłącznymi, nie jest sprzeczne z zasadami prowadzenia konkurencji i nie uzasadnia przyjęcia istnienia czynu nieuczciwej konkurencji (art. 13 ust. 1), nawet w wypadku zgodności wymiarów kopii z pierwowzorem. Podstawę kopiowania cech funkcjonalnych produktu, w szczególności budowy, konstrukcji i charakterystycznej formy zapewniającej użyteczność lub uwzględniającej charakterystyczną formę produktu, stanowi art. 13 ust. 2 u.z.n.k. Swoboda kopiowania dotyczy także wymiarów proporcji i kształtów. Pozwany - co jest zrozumiałe – dostosował się do wymaganego poziomu technicznego i technologicznego, nie można zatem twierdzić, że w

ustalonych okolicznościach sprawy kompatybilność jest pochodną naśladownictwa (wyr. SN z dnia 11 lipca 2002 roku, I CKN 1319/00, Lex nr 54819). Raz jeszcze podkreślić należy, że na puszkach, pokrywach i opakowaniach produkcji powódki i pozwanego znajduje się wyraźne wskazanie nazw obydwu producentów, całkowicie uniemożliwiające pomyłkę konsumentów. Jeśli chodzi o opakowania, to pozostałe jego elementy są całkowicie informacyjne i przedstawiają wizerunek puszek elektroinstalacyjnych, różniący się w pewien sposób na obydwu opakowaniach, wszak na opakowaniu powódki wizerunek ten jest nieco ciemniejszy, a także opis produktu, który również jest inny. Owszem, i powódka i pozwany stosują opakowania zbiorcze, po 110 sztuk puszek w jednym opakowaniu. Trudno jednak uznać, by pozwany w ten sposób naruszył interes powódki. Powódka nie ma przecież wyłączności na stosowanie opakowań o określonej ilości puszek elektroinstalacyjnych.

W świetle uregulowania art. 13 u.z.n.k. naśladownictwo cudzych produktów nie jest samo z siebie zabronione ani też naśladownictwo nie jest zjawiskiem nagannym ponieważ postęp jest możliwy także dzięki spuściźnie przeszłości. Przepis ten konstruuje czyn nieuczciwej konkurencji jako kopiowanie zewnętrznej postaci produktu za pomocą technicznych środków reprodukcji wtedy, gdy istnieje możliwość wprowadzenia w błąd co do tożsamości producenta lub produktu, a czyn ten powstaje wówczas gdy wszystkie te przesłanki występują kumulatywnie. Nie może zatem być mowy o zabronionym naśladownictwie wtedy gdy brakuje choćby jednej z powyższych przesłanek. Nie można mówić o możliwości wprowadzenia w błąd co do tożsamości samego produktu jak i producenta wtedy gdy konkurujący produkt jest wyraźnie i trwale oznaczony nazwą i znakiem towarowym producenta.

Jeśli chodzi o zarzuty oparte o treść przepisu art. 10 ust. 1 i 2 u.z.n.k., podnieść trzeba, że w niniejszym stanie faktycznym dokonanie oceny tego, czy istnieje ryzyko wywołania pomyłki u konsumentów powinno polegać na analizie elementów odróżniających jakimi są np. znaki towarowe czy też firmy. Nie można natomiast przywiązywać wagi do takich elementów, które nie służą odróżnieniu produktów, gdyż są to wyłącznie elementy opisowe. W kontekście powyższego, nie ma znaczenia podobieństwo zachowania stron w zakresie umieszczenia na opakowaniach zdjęcia produktów, jest to bowiem element czysto informacyjny, służący klientowi do identyfikacji towaru, który znajduje się w środku opakowania. Podobnie oznaczenia pod znakami towarowymi stron służą jedynie do identyfikacji towaru. Nie powinno mieć również znaczenia chwilowe i krótkotrwałe stosowanie przez pozwanego symboli: (...), (...) i PS60. Były to bowiem symbole, które nie służyły odróżnieniu towarów, lecz stanowiły wewnętrzny numer katalogowy. Poza tym, jak słusznie podnosi strona pozwana, wyraźne i trwale umieszczenie nazwy firmy w sąsiedztwie powyższych symboli eliminowało jakiegokolwiek ryzyko pomyłki. Co jednak najistotniejsze, pozwany w szybkim czasie zrezygnował z oznaczania swoich produktów w/wskazany symbolami i obecnie opatrywane są one wyłącznie oznaczeniem handlowym pozwanego (...). W ocenie Sądu, na gruncie przedmiotowej sprawy nie istnieje zatem ryzyko wprowadzenia odbiorców w błąd. Wracając do oznaczeń handlowych, zdaniem Sądu oznaczenia te różne są w płaszczyźnie wizualnej, słuchowej i znaczeniowej. Nie ma między nimi żadnego podobieństwa, a ogólne wrażenia, jakie wywołują, są diametralnie różne. Ogólne wrażenie, jakie wywiera kompozycja elementów wystroju opakowania kartonowego, w którym wprowadzane są do obrotu puszki elektroinstalacyjne pozwanego, nieodparcie narzuca skojarzenia z opakowaniem puszek elektroinstalacyjnych powódki i z tymi samymi puszkami, nie oznacza to jednak, że przeciętny konsument został tym samym narażony na ryzyko wprowadzenia go w błąd co do pochodzenia puszek powódki. Konsumenti są dostatecznie uwrażliwieni na zjawisko powtarzalności wyrobów jednego rodzaju pochodzących jednak od różnych producentów. Częstokroć właśnie osoba producenta przekonuje konsumentów do wyboru określonego towaru spośród innych rodzajowo tożsamy. Sprawia to, że przeciętny konsument nie tylko nie ignoruje nazwy producenta ani nazwy produktu zaświadczonego o danym wytwórcy, ale niekiedy wręcz tego rodzaju oznaczeń poszukuje i to szczególnie gdy elementy dekoracyjne opakowań takiego samego produktu wykazują podobieństwo. W rozpoznawanej sprawie wyraźne i wskazujące jednoznacznie na innego wytwórcę niż (...) wpisanie na opakowaniu puszek elektroinstalacyjnych nazwy pozwanego (...), różniącej się zasadniczo pod względem treści i fonetyki od wyrazu (...), nie mogło ująć uwagi przeciętnie uważnego klienta ani tym bardziej wprowadzić go w błąd co do pochodzenia puszek elektroinstalacyjnych. Należy więc przyjąć, że jeśli konsument znający puszki elektroinstalacyjne firmy (...), który po raz pierwszy zetknął się z puszkami elektroinstalacyjnymi firmy (...), wybrał puszkę (...) to nie dlatego, że był przekonany, iż kupuje puszkę (...), lecz dlatego, że spodziewał się otrzymać od innego producenta za niższą cenę taką samą puszkę elektroinstalacyjną, odnośnie do której dobre wyobrażenie przeniósł

z puszek (...) na zasadzie skojarzenia wywołanego podobieństwem obrazu opakowania puszek (...) do ogólnego wrażenia, jakie stwarza opakowanie puszek (...). Okoliczność, że wywołanie u konsumenta zainteresowania wyrobem pozwanego mogłoby stanowić efekt zachowania pozwanego sprzecznego z dobrymi obyczajami, nie tylko nie stoi na przeszkodzie do uznania, iż w takim przypadku nie ma się do czynienia z czynem nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 10 u.z.n.k., lecz wręcz tę ostatnią tezę warunkuje; wszakże o nieobyczajnym w świetle art. 3 ust. 1 u.z.n.k. zachowaniu, polegającym na wypromowaniu własnego wyrobu dzięki wykorzystaniu mechanizmu kojarzenia - na podstawie podobieństwa opakowań - z wcześniej znanym produktem innego wytwórcy można mówić tylko w przypadku niepozostawiania konsumenta w błędzie co do pochodzenia towaru. Wobec tego, że w niniejszej sprawie nie można przyjąć, ażeby opakowanie puszek elektroinstalacyjnych (...) mogło wprowadzać w błąd co do pochodzenia puszek, zarzut naruszenia art. 10 ust. 2 u.z.n.k. należało uznać za bezzasadny (por. wyr. SN z dnia 2 stycznia 2007 roku, V CSK 311/06, Lex nr 259779).

Pogląd o odróżniającej funkcji elementów słownych na opakowaniach lub w znakach towarowych skądinąd podobnych Sąd Najwyższy wyraził m.in. w wyroku z dnia 1 lutego 2001 r., I CKN 1128/98 (OSNC 2001, nr 9, poz. 136) i w wyroku z dnia 11 lipca 2002 r., I CKN 1319/00 (OSNC 2003, nr 5 poz. 73). Także Europejski Trybunał Sprawiedliwości na tle problematyki znaków towarowych wielokrotnie wyrażał stanowisko, że w kwestii podobieństwa mogącego wprowadzać w błąd co do pochodzenia towarów istotny jest wynik porównania wszystkich elementów znaków słowno-graficznych, z których jedne mogą pełnić rolę dominującą i przez to przesądzać o istnieniu podobieństwa lub jego braku (por. wyrok ETS z dnia 11 listopada 1997 r. C-251/95 w sprawie "Sabel" p-ko "Puma" - Zbiór Orzeczeń ETS z 1997 r. s. - 6191 pkt 24, tekst w języku polskim - R. Skubisz, "Własność przemysłowa". Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich i Sądu Pierwszej Instancji", Wydawnictwo Zakamycze 2006, str. 17-26, wyrok ETS z dnia 22 czerwca 2000 r. w sprawie C-425/98 "Marca Mode" p-ko Adidas - R. Skubisz, "Własność przemysłowa", j.w., str. 105, postanowienie ETS z dnia 28 kwietnia 2004 r. C-3/03 P w sprawie "Matratzen" - R. Skubisz, "Własność przemysłowa", j.w., str. 404-416). Wyraźne wskazanie przez pozwanego producenta, którego firma nie nawiązuje w niczym do firmy powódki, pozwala przeciętnemu konsumentowi na zorientowanie się, że puszki elektroinstalacyjne (...) pochodzą od innego wytwórcy niż producent (...). Pomimo ogólnego podobieństwa do opakowania puszek (...), jakim charakteryzuje się kompozycja elementów wystroju opakowania puszek (...), różne nazwy na opakowaniu pozwanego jednoznacznie wykluczają możliwość konfuzji u przeciętnego klienta. Powyższe wywody mają szczególne znaczenie z uwagi na fakt, że typowym i przeważającym odbiorcą puszek elektroinstalacyjnych są profesjonaliści prowadzący dalszą odsprzedaż lub bardzo duże firmy budowlane, a nie pojedynczy konsumenci.

W tym miejscu raz jeszcze zaznaczyć należy, że pozwany na skutek wezwania powódki, zaprzestał umieszczenia oznaczeń: (...) i (...) na swoich towarach. W związku z powyższym, w tym zakresie nie może być w ogóle mowy o jakimkolwiek naruszeniu, którego należałoby zakazać.

Ostatecznie podkreślić trzeba, że powódka w żadnej mierze nie udowodniła, aby podejmowane przez pozwanego działania zagrażały interesom gospodarczym powódki polegającym na niebezpieczeństwie wprowadzenia w błąd jej klientów, co doprowadziło ją do zmniejszenia udziału w rynku. Twierdzenia w tym zakresie pozostały całkowicie gołosłowne.

Na gruncie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji istnieją podstawy do przyjęcia, że działanie wyczerpujące znamiona naśladownictwa może być zakwalifikowane jako czyn nieuczciwej konkurencji wywieziony z klauzuli generalnej (art. 3 ust. 1 u.z.n.k.), jednakże dopiero po wykazaniu istotnych z punktu widzenia prawa konkurencji zarzutów przesądzających naganność postępowania konkurenta i uzasadniających, w ustalonych okolicznościach sprawy, powołanie się na klauzulę dobrych obyczajów. Strona powodowa nie wykazała tych okoliczności (art. 6 k.c.). Zarzuty powódki o naśladownictwie niewolniczym stanowiły przedmiot badań i ustaleń Sądu i okazały się chybione, natomiast system przyjętych ocen i wykładni obowiązujących przepisów nie wykazuje zarzucanych przez powódkę wadliwości.

W dalszej kolejności powódka zarzuca pozwanemu bezprawne umieszczenie na wprowadzonych do obrotu produktach o (...), co wprowadza nabywców w błąd co do jakości produktu. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia

30 sierpnia 2002 roku o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2010 roku Nr 138, poz. 935 ze zm.), producent lub jego upoważniony przedstawiciel, który poddał wyrób lub proces jego wytwarzania ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami i potwierdził ich zgodność, wystawia deklarację zgodności, jeżeli zastosowana procedura oceny zgodności to przewiduje, i umieszcza oznakowanie zgodności zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 lub w odrębnych ustawach. Oznakowanie zgodności stanowi oznaczenie (...). Artykuł 8 ust. 5 ustawy o systemie oceny zgodności zawiera zakaz wprowadzania do obrotu lub oddawanie do użytku wyrobu nieposiadającego oznakowania zgodności, jeżeli wyrób ten podlega takiemu oznakowaniu. Pozwany nie posiada uprawnień do oznaczania znakiem CE puszek podtylnkowych oraz pokryw sygnalizacyjnych. Produkty pozwanego, objęte niniejszym powództwem podlegają zatem zakazowi wprowadzania do obrotu na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy o systemie oceny zgodności.

W odniesieniu do powyższego wskazać należy, że przywołana ustawa, pomijając odpowiedzialność karną, w Rozdziale 6 (...) kontroli wyrobów” wprowadza system kontroli wyrobów, który tworzą organy wyspecjalizowane, wymienione w art. 38 ust. 2 i 3. Sąd powszechny nie jest takim organem; niniejsze postępowanie nie jest zaś postępowaniem w sprawie z zakresu ochrony konkurencji w rozumieniu art. 479²⁸ i n. k.p.c. w brzmieniu redakcyjnym i numeracji obowiązujących od dnia 3 maja 2012 roku. Wydaje się więc, że właściwą drogą dla powódki w tym zakresie będzie zainicjowanie odpowiedniego postępowania przez organem wyspecjalizowanym, nie zaś powództwo przed sądem powszechnym. Abstrahując jednak od powyższego, podnieść wypada, że czynem nieuczciwej konkurencji z art. 10 ust. 1 lub 2 u.z.n.k. będzie takie oznaczenie towarów lub ich wprowadzenie do obrotu w opakowaniach, które może wprowadzić klientów w błąd m.in. co do istotnych cech towarów albo usług, a także zatajenie ryzyka, jakie wiąże się z korzystaniem z nich. Powódka nie udowodniła tych okoliczności – nie przedstawiła stosownych decyzji wyżej przywołanych organów wyspecjalizowanych. Rozważania powódki w tym zakresie mają więc w istocie charakter gołosłowny i nie poparte są one jakimikolwiek dowodami, choćby dokumentami prywatnymi czy prywatnymi ekspertyzami.

Marginalnie jedynie zaznaczyć trzeba, że ocena zgodności sprzętu elektrycznego z zasadniczymi wymaganiami dokonywana jest na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji sprzętu. Pozwany wskazał w odpowiedzi na pozew, że dokonał takiej oceny i sporządził odpowiednią deklarację zgodności. Co więcej, był w stanie przedstawić dokument potwierdzający możliwość stosowania przez niego oznaczenia CE. Powódka jednak nigdy nie zażądała od pozwanego dostarczenia takiego dokumentu.

Ostatecznie powódka podniosła, że pozwany swoimi działaniami dopuścił się także naruszenia przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Zarówno puszki elektroinstalacyjne podtylnkowe z wkretami (...) i bez wkretów (...), pokrywy sygnalizacyjne PS60, jak i opakowania kartonowe obejmujące znak graficzny stanowią utwory w rozumieniu w/w ustawy i jako takie podlegają ochronie. Wszystkie opisane wyżej utwory zostały wprowadzone przez powódkę do obrotu w latach 2007-2008. Zgodnie z art. 17 powołanej ustawy, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu. Okoliczność, że tzw. dzieła techniczne są rezultatem uzyskiwanym w ramach stałej działalności zawodowej autora, nie wyklucza ich z kręgu utworów w rozumieniu art. 1 pr. aut. Projekt puszki elektroinstalacyjnej podtylnkowej (...) w obecnej postaci, a także projekt pokrywy sygnalizacyjnej PS60 zostały sporządzone w roku 2007 przez konstruktora zatrudnionego u powódki A. O. na podstawie założeń techniczno- ekonomicznych M. M., zatrudnionego u powódki jako główny specjalista ds. marketingu. Produkty te zostały wprowadzone do obrotu w roku 2008. Do chwili obecnej powódka oferuje powyższe wyroby w niezmienionej formie. Projekt graficzny opakowania, z uwzględnieniem charakterystycznej kolorystyki i zastosowanego logo - grafiki puszki podtylnkowej, sporządzony został w styczniu 2007 roku również przez M. M.. Zarówno puszka podtylnkowa, pokrywa sygnalizacyjna, jak i opakowanie kartonowe z uwzględnieniem szaty graficznej stanowią utwory w rozumieniu przepisów pr.aut., które od roku 2008 (opatrzono logo (...) S.A.) są rozpowszechniane przez powodową Spółkę w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa. Tym samym to powódce, na podstawie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 12 ust. 1 pr.aut., przysługuje wyłączne prawo do korzystania z opisanych wyżej utworów, w tym wprowadzania ich do obrotu. W roku 2012 pozwany wprowadził do obrotu pokrywy sygnalizacyjne oraz puszki

podtynkowe w opakowaniach kartonowych po 110 sztuk. Pozwany dokładnie skopiował zarówno wzór pokryw i puszek, jak i wygląd opakowania kartonowego, w tym znak graficzny wykonany przez powódkę. Tym samym pozwany dopuścił się naruszenia praw autorskich przysługujących powódce.

Przede wszystkim w tym zakresie wskazać należy, że zgodnie z art. 1 ust. 1 pr.aut., przedmiotem prawa autorskiego jest utwór, a więc każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Działalność będąca utworem w rozumieniu pr.aut. musi odróżniać się od innych takich samych przejawów działalności twórczej w sposób świadczący o jej swoistości, oryginalności, niepowtarzalności (teza z uzasadnienia wyr. S.A. w Warszawie z dnia 4 listopada 2008 roku, I ACa 234/08, L.). Udowodnienie tych cech było w sprawie szczególnie wymagane, albowiem utworem – w ocenie powódki – miały być: puszka elektroinstalacyjna podtynkowa, pokrywa sygnalizacyjna i opakowania kartonowe. Powszechnie wiadomym jest, że puszki elektroinstalacyjne podtynkowe i opakowania kartonowe są znane od dawna. Konieczne więc było wykazanie przez powódkę, że opracowane przez nią rzeczy charakteryzowała cecha twórczości, a więc oryginalności i indywidualności (vide teza z uzasadnienia wyr. S.A. w Poznaniu z dnia 29 grudnia 2010 roku, I ACa 975/10, L.), przy zastosowaniu jednego z mierników indywidualności; przykładowo konieczne było udowodnienie przez powódkę, że ani wcześniej nie powstały analogiczne dzieła i nie jest statystycznie prawdopodobne osiągnięcie zbieżnego efektu przez innego specjalistę podejmującego się w przyszłości podobnego zadania (tzw. miernik statystycznej jednorazowości), bądź że jej rzeczy nie były wynikiem pracy zdeterminowanej funkcją przedmiotu, założeniami praktycznymi jakim ma on sprostać, wymaganiami technicznymi lub innymi obiektywnymi czynnikami (tzw. miernik swobody twórczej) (vide teza z uzasadnienia wyr. S.A. w Warszawie z dnia 18 lutego 2009 roku, I ACa 809/08, L.).

Należy zgodzić się z zapatrywaniem pozwanego, że nie istnieje prawne domniemanie tego, iż wszystko co wyszło spod ręki człowieka jest utworem. Powódka w żaden sposób nie uzasadniła natomiast, dlaczego wskazane przez nią przedmioty zasługują na kwalifikację jako przedmioty ochrony prawnoautorskiej. Indywidualny charakter czy oryginalność wskazanych przez powódkę przedmiotów jest zerowa. Nie da się generalnie oznaczyć minimum indywidualności, które stanowiłoby wartość progową dla uzyskania ochrony w prawie autorskim i pozwalałoby w sposób dostatecznie bezpieczny rozróżniać wytwory intelektualne zdadne i niezdatne do takiej ochrony. W każdym wypadku budzącym wątpliwości, tj. wtedy, gdy indywidualność badanego wytworu intelektualnego nie jest intuicyjnie oczywista, zachodzi konieczność odwołania się do ocen wartościujących. W ocenach tych należy kierować się dyrektywą nakazującą uwzględniać aksjologiczne uzasadnienie norm prawa autorskiego, jak i właściwości wytworów intelektualnych poddanych ocenom wartościującym (por. wyr. Spółce Akcyjnej w K. z dnia 29 października 1997 roku, I Aca 477/97, Lex nr 533708).

Powódka nie udowodniła powyższych okoliczności; w szczególności przy wykorzystaniu prywatnej opinii nie sposób przyjąć, aby udowodniła, że przedmiotowe rzeczy stanowią utwór w rozumieniu art. 1 ust. 1 pr.aut. Tym samym nie udowodniła, aby przysługiwały jej określone roszczenia z prawa autorskiego.

Jak zeznał świadek A. M., opakowanie stosowane przez pozwanego jest opakowaniem standardowym, zaczerpniętym z międzynarodowego katalogu. Przedstawia wizerunek puszki elektroinstalacyjnej podtynkowej, bez jakiejkolwiek cechy odróżniającej ten produkt od innych, firmy oraz nazwy produktu. Opakowanie to nie spełnia zatem wymogu indywidualności dzieła, trudno tu bowiem doszukać się jakichś oryginalnych elementów. Nie może być uznany za utwór i objęty ochroną prawa autorskiego taki przejaw ludzkiej aktywności umysłowej, któremu brak cech dostatecznie indywidualizujących, to jest odróżniających go od innych wytworów podobnego rodzaju i przeznaczenia (tak wyr. SN z dnia 13 stycznia 2006 roku, III CSK 40/05, Lex nr 176385). Same zaś puszki elektroinstalacyjne i pokrywy do nich występują powszechnie na rynku polskim i zagranicznym i są do siebie podobne. Także wizerunek produktu na opakowaniu ma na celu wyłącznie odzwierciedlenie jego cech.

Z tych wszystkich względów, powództwo należało oddalić.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 10 ust. 1 pkt 2 i 18 oraz na podstawie art. art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), zasądzając je od powódki na rzecz pozwanego w wysokości 1.277,00 złotych. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w postępowaniu I-instancyjnym w kwocie 360,00 złotych i 840,00 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w postępowaniu II-instancyjnym w kwocie 60,00 złotych i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 złotych.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 roku Nr 90, poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., Sąd nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 1.591,29 złotych tytułem wydatków poniesionych w toku postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa.

z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn stron 2015-01-26